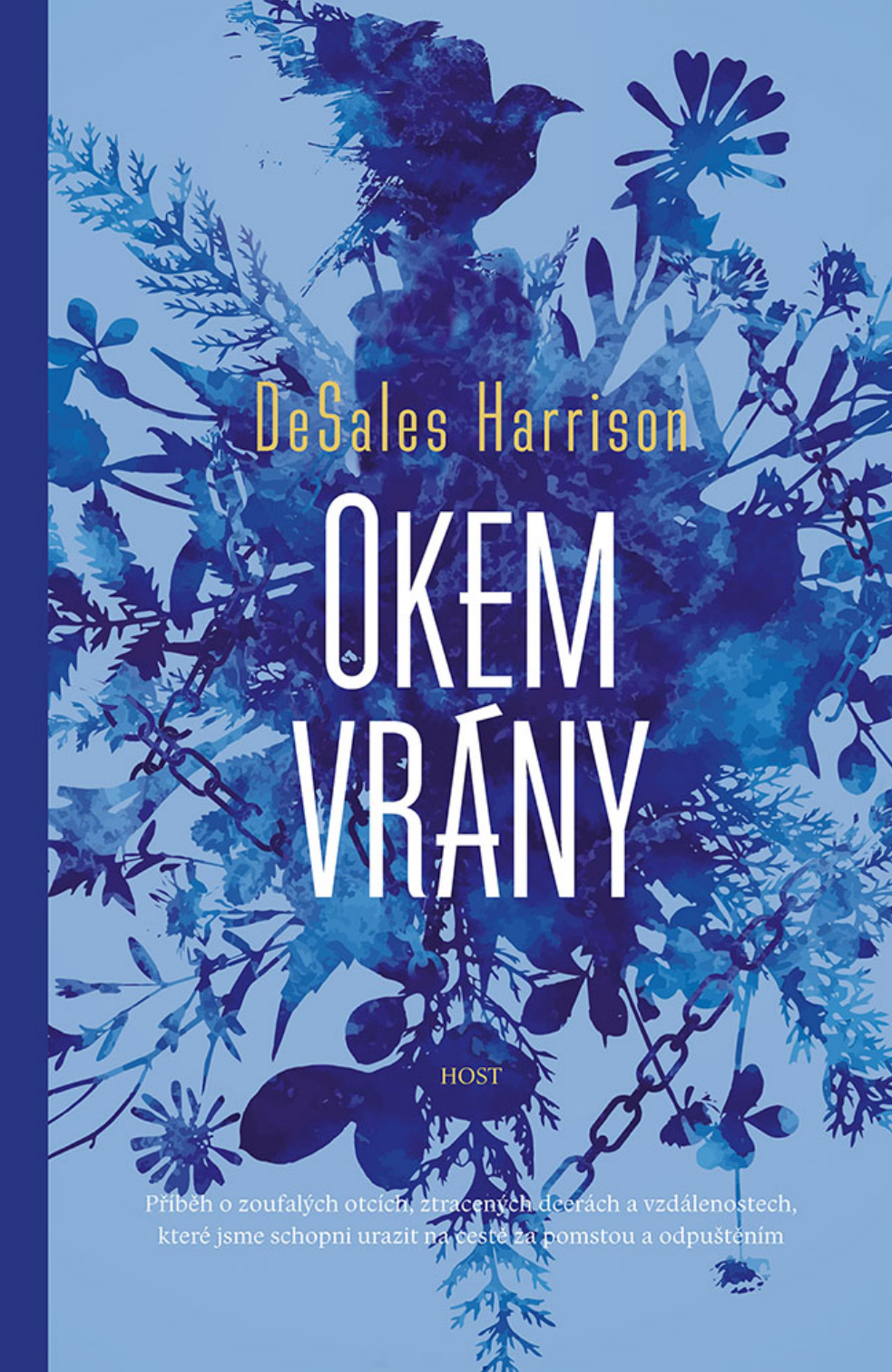

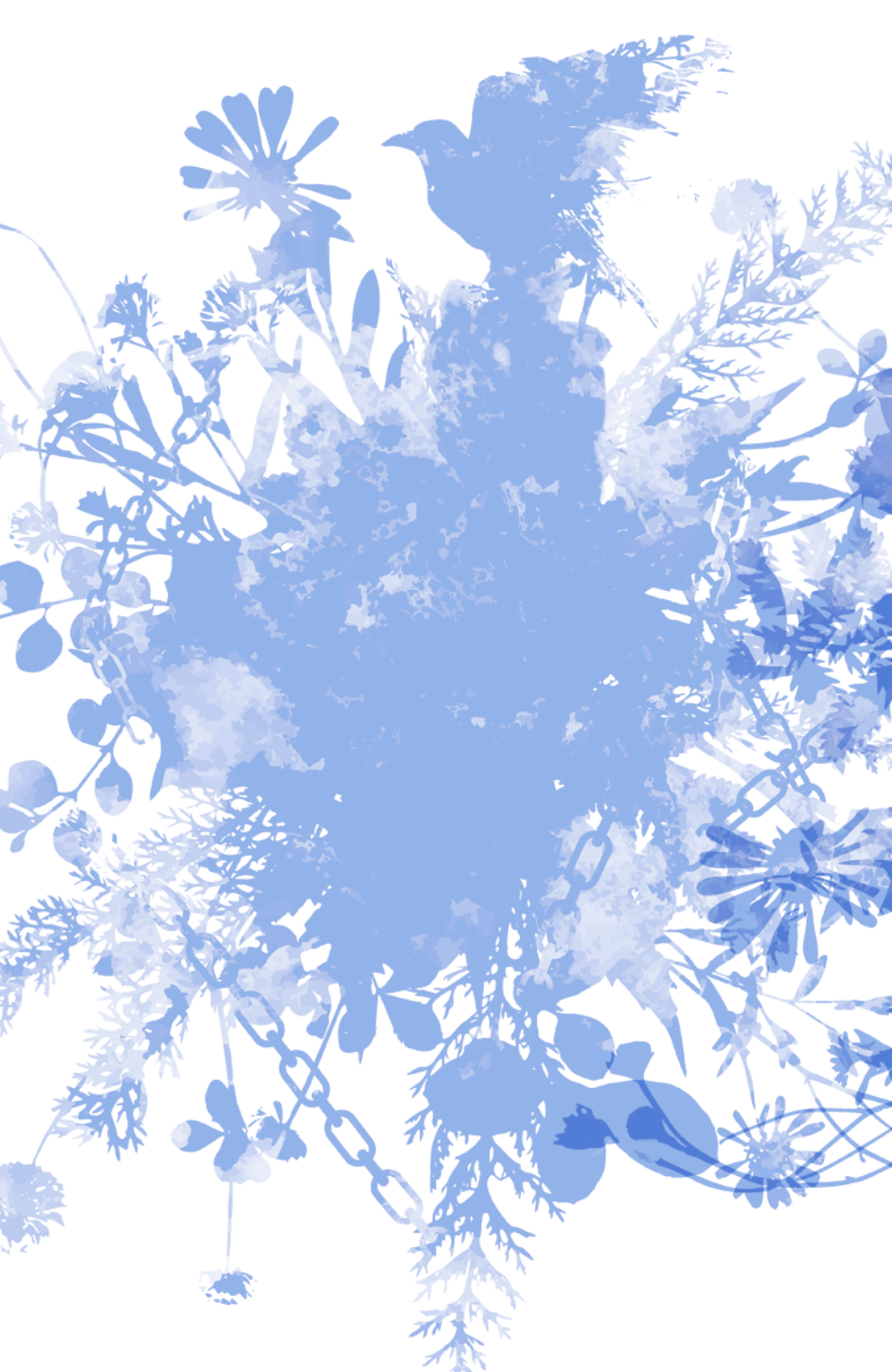
DeSales Harrison

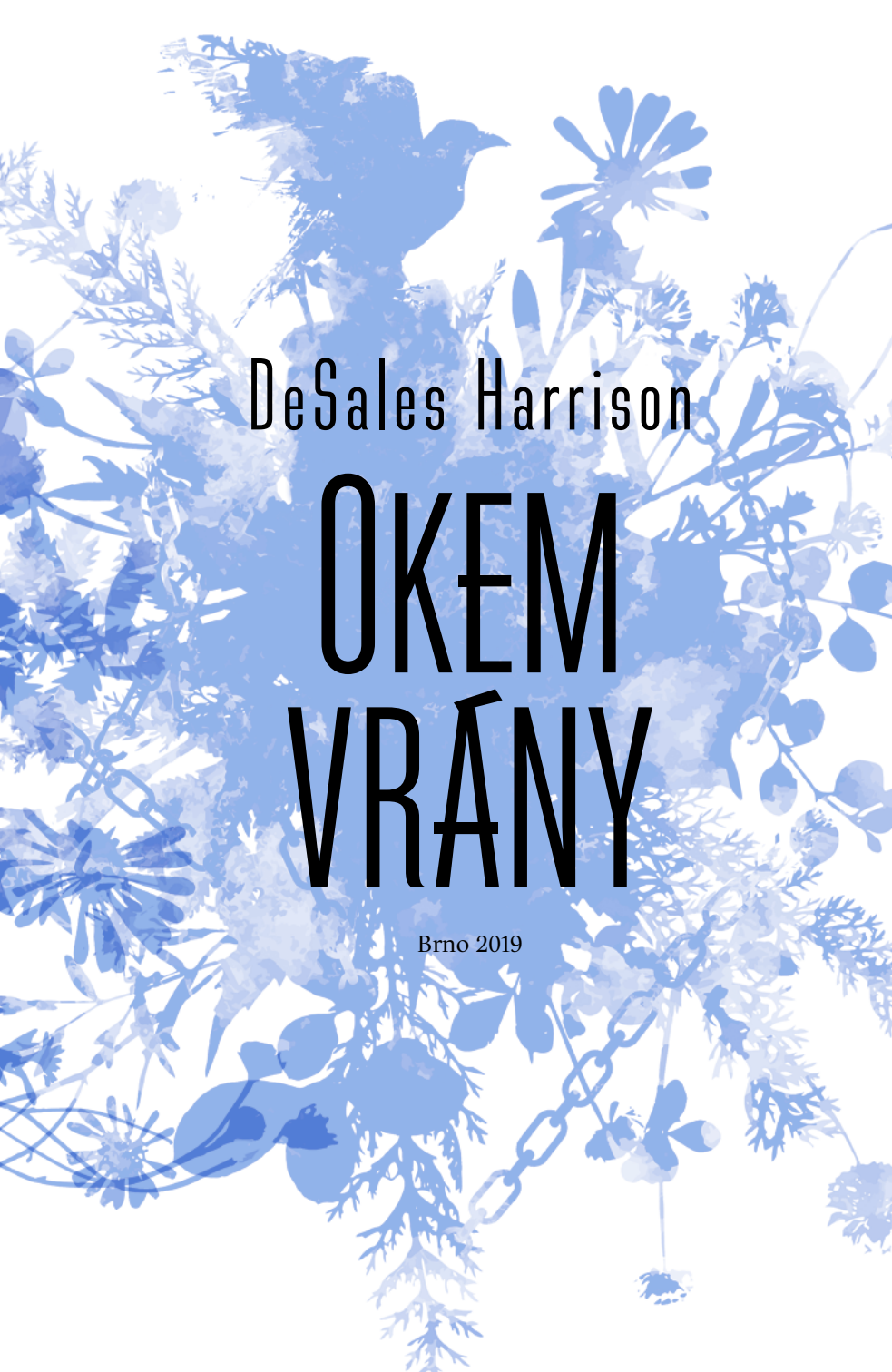
OKEM VRÁNY

HOST

Příběh o zoufalých otcích, ztracených dcerách a vzdálenostech,
které jsme schopni urazit na cestě za pomstou a odpuštěním

DESALLES
HARRISON
OKEM
VRÁNY

DeSales Harrison

OKEM VRÁNY

Brno 2019

The Waters & The Wild

Copyright © 2018 by DeSales Harrison

First published in the United States by Random House,
an imprint and division of Penguin Random House LLC, New York

Jacket design by Laura Klynstra

Translation © Lenka Kapsová, 2019

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-901-4 (PDF)

ISBN 978-80-7577-902-1 (ePUB)

ISBN 978-80-7577-903-8 (MobiPocket)

Lauře

PROLOG

Říjen 2008

Kdybys měl zařízení pro vidění ve tmě nebo se stal nočním ptákem na trámu kostelního krovu, byl bys ho rozeznal: kněz ležící na zádech, ponořený do tmy, bdící.

Tenkrát si nevšiml, kdy ta dívka vešla. Jak dlouho už tu asi je, přemýšlel otec Spurlock, když teď ležel na pryčně v útulku a upíral pohled do stínů žebrové klenby kostela. Tři týdny, spočítal si. Tři týdny to jsou, co se tu objevila, najednou seděla u stolku v kavárně, jako by tam byla odedávna. Z profilu působil její obličej nehybně a vážně jako tvář postavy vytesané v basreliéfu. Ve farní kavárně si vybrala ten malý stolek pod vitráží Noemovy archy, odkud na ni upřeně hledělo skleněné mozaikové oko Noemovy vrány, nebo přesněji řečeno hledělo na list papíru, který si dívka před sebou rozevřela, jako by se vrána posadila na okrajnici archy speciálně kvůli tomu. Tehdy ho oslovila, ukázala mu ten papír a spěšně odešla — a jemu nezbylo nic než jméno Clementine Abendová, které si propiskou naškrábal do dlaně.

Jak dlouho tam asi seděla a sledovala rušný provoz v dopravní špičce? Nebo spíš zírala skrz něj, jako když se člověk dívá skrz průzračnou hladinu na dno potoka. Byla tam už v pět hodin, když si přes kněžské roucho uvazoval zástěru a přebíral večerní směnu za pultem kavárny? A kdy přesně se proměnila, nepozorovaně a bez jediného hnutí, z nikoho v někoho a z někoho v tu dívku?

Ale ne, už to nebyla dívka. I na tu vzdálenost to cítil. Osmnáct let? Možná, i když mu připadala starší. Dvacet? Ne, to zas bylo moc. Její držení těla a nehybné zamyšlení ho utvrdilo v dojmu, že na nikoho nečeká, že si k ní už nikdo nepřisedne. Na hrudník mu jako nějaká kamenná kniha tlačila ohromná masa temnoty.

Ano, vzpomněl si, vybrala si ten stolek pod Noemovým oknem a nad ramenem jí vykukovala shrbená černočerná vrána, jejíž obrys zřetelně vyvstával na pozadí skleněného vodstva potopy. Pokud byla vrána vidět, když dívka vešla, pomyslel si, pokud měla zbývající část okna teprve potemnět, pak musela přijít ještě před západem slunce. Zůstala tam až do večera, seděla u stolku i poté, co hlídač Luis odklidil všechny židle, navršil je do štosů, sesunul stolky dohromady a všechno připoutal řetězem ke kovovému oku, navrtanému do fasády kostela. *Buenas noches, padre*, řekl jako vždycky a zavřel dveře, takže zapadající slunce zůstalo na ulici. *Que duerma bien*. Dívka v zavřené kavárně osaměla.

Od chvíle, kdy se bývalá mariánská kaple před osmi měsíci proměnila v kavárnu, si otec Spurlock navykl ukončit otevírací dobu žertovným rozloučením. Klenutý prostor po každé zpěvavě zaplnil jeho znělý kněžský baryton: „Posvátná půda se zavírá! Jděte v pokoji! Jsme tu každý den, dokonce i v neděli!“ a po malé odmlce zdůraznil s přehnaným komediantským přízvukem: „*Zejména* v neděli!“ Teď však nevěděl, co by měl říct. Snad ta dívka nemá v úmyslu v kostele přespát? „Noční návštěvníci“ (jak jim s různou mírou ironie říkali členové farní rady) se obvykle připlížili ke kostelu za tmy, zaparkovali své vozíky za popelníci v uličce a pak zamířili ke služebnímu vchodu. Ona k nim určitě nepatřila. Přestože cosi tuláckého na ní bylo (na protější židli si položila ošuntělý batoh), v jejím držení těla nezaznamenal ani stopu onoho nepojmenovatelného, neuchopitelného ponížení, které bylo

pro noční návštěvníky typické. Otec Spurlock si odvázel zástěru a rozhodl se pro obvyklý kněžský přístup — pozdraví ji jako kteréhokoli jiného turistu nebo kolemjdoucího. *Vítejte v episkopálním kostele Vtělení Páně, slečno*, řekne. *Otec Spurlock jméno mé. Co vás sem přivádí?* Na okamžik zalitoval (což se mu nestávalo často), že si nechal svůj mohutný světlý plnovous narůst příliš dlouhý, takže mu zakrýval kněžský kolárek.

Tedř, tři týdny poté, když ležel na prýčně a zíral do nezměrné temnoty kostela, spatřil znovu dívčín profil rýsující se proti zdi pod Noemovým oknem tak jasně, jako by nikdy nebyla odešla. Pan hlídač, jak dívka Luise nazvala, jí prý řekl, ať počká do zavírací doby. Pak si s ní padre Spurlock bude moct promluvit.

Takže i za to vděčím Luisovi, pomyslel si otec Spurlock. Větu „Za tohle vděčíme Luisovi!“ pronášela každou chvíli paní Nickersonová, farní sekretářka s mikádem střiženým do tvaru helmy. Občas to říkala s úžasem, občas zoufale, občas se skutečnou vděčností. Luis, který měl na výplatní pásce jako pracovní zařazení napsáno „kostelník“, Luis, který tu za čtyřicet let zažil šest farářů a sám sebe vytrvale nazýval „dómovníkem“, tenhle Luis si vzal projekt kavárny na starost s bohorovným klidem. Kolik takzvaných popularizačních iniciativ, uvažoval Spurlock, už asi Luis viděl vzplanout a zase zhasnout? Kolik hodin, dnů, let strávil uklízením nepořádku po dobrovolnických akcích, slavnostech, oslavách a rockových operách, nedělním maratonu nebo po tolik propagovaném žehnutí domácích mazlíčků, doprovázeném nezbytnou nádlíkou výkalů, které musel smetat na lopatku? Na každou novou prosbu reagoval nekonfrontačním a úslužným „Jestli to tak chcete, padre...“ Copak se Luis, aniž ho o to někdo žádal, neujal každodenního uklízení židlí a stolků z chodníku? Za to všechno mu vděčil, za ten kovový kruh, za čistý

chodník, z něhož vždycky posbíral sáčky od cukru, plátky citronu a tyčky na míchání kávy, za to, že každé ráno otevřel dveře, uvařil kávu a vyložil pečivo před první návštěvníky.

Luisovi — a pochopitelně asi také Bohu — vděčil i za to, že postranní dveře do kostela zůstávaly odemčené i přes noc. Tohoto zanedbání povinnosti se Luis začal dopouštět zanedlouho po otevření kavárny, jako by tím chtěl říct: „Když chceme lákat zazobané lidi z avenue na cappuccino a biscotti, pak *ciertamente* můžeme zanedbanějším kolemjdoucím nabídnout suché místo k přenocování.“ Zpočátku dovnitř vklouzl jeden, maximálně dva muži, matné siluety matně povědomé z kostelních schodů. Tam se až do večera shrbeně pohupovali a pak se na noc zavrtali někde na smetišti do hromad rozložené lepenky, novin, bublinkového igelitu a kdovíčeho dalšího, na co Spurlock raději nechtěl ani pomyslet. Později, když se ochladilo, přibýly do útulku další tváře, což mělo záhy za následek obsílku z radnice, hromadící se stížnosti některých farníků a nadšené pochvaly jiných. Následovaly dlouhé, únavné debaty farní rady, při nichž se donekonečna omílaly vznešené fráze typu „to nejmenší, co můžeme udělat“, „pastorační mise“, „jasný misijní záměr“ a „nežádoucí rozšíření působnosti“. S obsílkou od města v ruce prohlásila paní Nickersonová, jako by tu větu říkala poprvé v životě: „Za tohle, šéfe, vděčíme našemu Luisovi.“

Návštěvníci byli muži, většinou starší, mnozí se trásli a všichni byli zamlklí. Bůhvíjak dlouho už byli na ulici a co zažili na Bellevue nebo na Wards Islands, když je to vypudilo ze souostroví oficiálních městských útulků. Kdyby šlo o týrané ženy nebo homosexuální mladíky vyhnané z dobře situovaných rodin, možná by farnost byla vstřícnější, ale tihle šourající se a mrmlající nešťastníci se všem projevům účasti a soucitu vzpírali. Měli na sobě hadry pota-

žené vrstvou mastné špíny, obklopoval je všudypřítomný zápach a nesnesitelné pro ně bylo už jen to, že si jich někdo všiml.

Ten jejich zápach, ten byl na tom pro otce Spurlocka nejtěžší. V jisté fázi, aby udělal gesto solidarity, začal čtyři dny v týdnu přespávat na pryčně vedle nich. Zmožený celodenní únavou vždycky na chvíli usnul, ale po čase ho probudil puch, všepronikající, koncentrovaný odér popela, zkažených zubů, moči a lupů. Zpočátku si myslel, že si na ten zápach zvykne, že ho snad dokonce přijme jako očistné pokání. Solidarita s chudými, nahými, uvězněnými! Ach, hrbo latá je cesta sebezáporu po vzoru svatých! Jak je ušlechtilá! A jak absurdní! V hrdle se mu začala rozpínat bublina potlačeného idealismu z dob studií na teologické fakultě, a pak se rozprskla jako hlasité říhnutí. Taková rychlá proměna! Tenkrát — čerstvě vysvěcený dočasný jáhen, vymydlený a rozzářený, připravený sloužit avantgardní liturgie a pořádat ambiciózní programy pro mládež. Teď — nervózní farář trpící nespavostí, sužovaný starostmi o rozpočet, připoutaný k apatické farnosti či spíš k jejím troskám. Jeho předchůdkyni, matku Janice, povolali do služby jako kanovnici katedrály a s ní odešel i její zvonivý smích, proslulý saxofon a mladší půlka kongregace. Předseda farní rady ho při schůzích nadále důsledně oslovoval „malej Sonny“. Pravda, byl nejmladším jmenovaným farářem v téměř dvousetleté historii kostela, ale měl pocit, že zbytek mládí na něm visí jako pomačkaný večerní oblek, jehož majitele zaskočilo nedělní svítání. Zběsilý vír krátkých pěti let ho vyvrhl na náhorní plošinu středního věku, z níž někde v dáli viděl svou ženu Bethany, jak se urputně lopotí v advokátní kanceláři, aby se časem stala její spolumajitelkou, protože, jak nejednou podotkla, v tomhle manželství musí někdo doopravdy vydělávat na živobytí.

Nadřizení si Bethany vybrali z houfu právníků povolaných k obhajobě farmaceutické společnosti, na kterou byla podaná hromadná žaloba. Odměnou jí byla stále narůstající hora povinností, a tím i počet hodin strávených v práci. Když jí ten případ přidělili, Spurlock s určitým sebeuspokojením prohlásil, že se postará, aby na Bethany, ať už se vrátí v kteroukoli hodinu, doma čekala večeře. Tohle odhodlání však zhynulo v troskách na vrakovišti jeho dalších manželských iniciativ (naučit se hrát bridž, chodit na jógu pro páry). Pro Bethany bylo praktičtější najít se s členy svého pracovního týmu předtím, než se vrhnou do podvečerního útoku, a kromě toho ve chvíli, kdy se před výtahovými dveřmi ozval klapot Bethaniných podpatků, Spurlock už dávno tvrdě spal na gauči, zatížený vahou jejich podřimující kočky Perpetuy. Aniž se optal manželky nebo sám sebe, nejprve svůj původní závazek spát jednu noc v provizorním přístřešku v kostele zdvojnásobil a za čas ho zdvojnásobil znovu.

Nacházím snad nějaké perverzní potěšení v tom, že spím raději v zápachu potu a chudoby než doma? přemítal. Ohýbá takhle Duch svatý duši ke ctnosti — ne tím, že ji k něčemu nutí, ale že jí odebere ostatní možnosti? Ne, tak to není. Věděl, že začal trávit většinu nocí v přístřešku ne proto, že to bylo ctnostné, ale prostě proto, že to bylo možné. Možné a snadné, cesta minimálního odporu. Nedělalo mu žádnou potíž vyklouznout z kanceláře v horním patře, protáhnout se kolem stolu paní Nickersonové, seběhnout po schodišti a vejít do kostela. Kdyby kostel byl loď — ne nadarmo se hlavní částí říká chrámová loď, vysvětloval každý rok hrstce znuděných kandidátů biřmování —, pak by to formuloval tak, že ho nějaká panovačná tíže stahuje do podpalubí k posádce kostlivců, duchů, černých pasažérů. Jak jeho cesta vyrývala stále hlubší zářez, opakoval si ustavičně, že až se uzavře ten případ farmaceutické společnosti, nebo

přínejmenším až se Bethany stane spolumajitelkou kanceláře, pak bude všechno jinak. Pokud ho však toto ujištění dříve uklidňovalo, teď s sebou neslo spíše nádech hrozby.

Nakonec jako první promluvila ta dívka. „Když vám ten pán říká padre, znamená to, že jste...“ odkašlala si a zmlkla, jako by nebyla zvyklá na zvuk svého hlasu. „...že jste tu ten hlavní?“ Do té doby viděl v jejím profilu strohost, zdůrazněnou vysoko posazeným kořenem nosu a inkoustovou černí obočí. Když se k němu teď otočila zepředu, vypadala mladší; našpulené rty prozrazovaly nejistotu. Její upřený pohled ho vykolejil, takže nedokázal říct, jestli zlatavý záblesk prozradil piercing v nose, na kraji obočí nebo v uchu. Spíš než ozdoba je to touha umrtvit tělo, pomyslel si. Jak nesnesitelná musí být pro mladé ta jejich děsivá krása.

„Ten hlavní? To zní dobře,“ usmál se. Dívka jeho úsměv neopětovala, a tak řekl: „Ano, jsem zdejší farář, Nelson Spurlack. Co pro vás můžu udělat?“

Nikdy nezapomene, jak mu tenkrát odpověděla. *Myslím, že byste mohl mít něco pro... pro Clementine Abendovou. Něco, co vám poslal můj otec.*

Její otec? Čí je to dcera? Neplete si ho s někým? Nebo už se potkali a on se na ni nepamatuje? Hned si ale uvědomil, že tahle možnost je vyloučená. Na takovou tvář zapomenout nemohl.

„Promiňte...“ zajíkl se. „Otec vám sem něco poslal?“

„Možná dopis. Přesně nevím. Nebo nějaké papíry.“

„Váš otec chodí do téhle farnosti?“

„Ne, on... byl psychoanalytik. Ale myslím, že jedna jeho... Mám dojem, že jste pohrbíval jednu jeho pacientku, jmenovala se Jessica Burkeová.“

Jessica Burkeová. Ovšemže se na ni pamatoval. Byl to první pohřeb, který po svém jmenování farářem sloužil. Když

ta dívka zemřela na předávkování drogami, bylo jí osmadvacet let, jen o málo méně, než bylo v té době Spurlockovi. Nikdy se s ní nesetkal, ale kostelník postavil na stojánek vedle její rakve fotografii, autoportrét, který si začínající umělkyně Jessica Burkeová pořídila v zrcadle. Držela před sebou drahý fotoaparát, nejspíš značky Hasselblad nebo Rolleiflex. Obličej měla skloněný k hledáčku a jednou hubenou potetovanou paží si odhrnovala vlasy, aby jí nepadaly do obličeje. Fotografie vyvolávala dojem, že se Jessica Burkeová objevila v roli fotografky na vlastním pohřbu, bez společenského oděvu a otrávená, že musí pracovat v sobotu dopoledne.

„Váš otec mě znal jen díky tomu, že jsem pohřbíval jeho pacientku?“

Dívka rozložila na pult popsaný list papíru. „Píše se tu...“ řekla, ale pak se zarazila a začala znovu. „Tenhle dokument je poslední vůle, závěť, nebo aspoň její kus.“

„Poslední vůle vašeho otce?“

„Ano. Je psaná francouzsky. Jestli chcete, můžu vám to přeložit.“

Zamumlal něco o tom, že na střední škole chvíli franštinu měl, ale dívka už mezitím začala číst.

„Začíná to: *Maître*,“ řekla a ukázala na úhledně, pečlivě napsané oslovení.

„Pane?“ osmělil se Spurlock.

„Ano,“ řekla a jemu se zdálo, že v tom slůvku zaslechl netrpělivost, „to je běžné oslovení pro právníka. *Maître*, píše se tady,“ zopakovala a začala dál plyně číst francouzský text. Tu a tam se zastavila, aby našla uspokojivý překlad. Právnícké obraty jí poslušně naskakovaly, jako by byla zvyklá (říkal si Spurlock později) běžně se zabývat posledními přáními mrtvých.

„Já, níže podepsaný,“ četla, „v současné době trvalým po- bytem na Západní 79. ulici 152, byt 8A, New York, ve státě

New York, prohlašuji tento text za dodatek ke své závěti a poslední vůli. Vzhledem k tomu, že přístřešek...

Ne, to není ono,“ opravila se, „přístřešek ne, spíš obydlí, příbytek...

Vzhledem k tomu, že příbytek, který jsem sdílel se svou dcerou do doby jejího nabytí plnoletosti, bude vyklizen a prodán, ustanovuji tímto, aby následně...“ Opět se odmlčela. „Aby bezprostředně po skončení dědického řízení byla veškerá korespondence týkající se zmíněného dědictví doručena mému jedinému dítěti a dědici...

Ne, takhle ne, spíš jedinému potomku a výlučné dědičce, to zní líp...

Mému jedinému potomku a výlučné dědičce na následující adresu.

Což je tahle adresa,“ uzavřela dívka a natočila k němu papír, aby se mohl podívat sám.

Slečna Clementine Abendová
c/o reverend Nelson Spurlock, farář
kostel Vtělení Páně
New York City, NY, USA

„To je tenhle kostel, ne?“

Spurlock přikývl, ale dívka mezitím začala překládat zbývající dvě věty dokumentu. „Vedle zde uvedeného dodatku potvrzují platnost své závěti, řádně dosvědčené a podepsané 15. srpna 2008 a uložené v právní kanceláři Crulwich, Labrie a Steiner. Přijměte prosím, vážený pane, můj dík a pozdrav, v úctě níže podepsaný, 29. srpna 2008.

Tím to končí,“ pokrčila rameny dívka. „Ani se nepodepsal.“

„Nelson Spurlock jsem já,“ vypravil ze sebe Spurlock jako ve snách, zneklidněný pohledem na své jméno napsané cizí

rukou před necelými dvěma týdny, navíc v jazyce, kterému nerozuměl.

„Takže pokud mi otec něco poslal, mělo to přijít na vaši adresu.“

„Tak to v tom dokumentu stojí?“ ujišťoval se Spurlock.

„Ono vám nic nepřišlo?“

„Nepřišlo...?“ zopakoval po ní, jako by i tohle slovo bylo v cizím jazyce.

„No poštou, jak se tady píše, někdy během posledního měsíce nebo tak?“

„Ne, ačkoli... ne... možná moje sekretářka...“ vykoktal Spurlock, jako by mohl nějaký dopis přijít, aniž by ho paní Nickersonová okamžitě otevřela. „Ne,“ řekl nakonec. „Nic se mi do rukou nedostalo.“

„Žádný dopis? Nebo balíček?“

„Nic,“ zavrtěl hlavou a překvapilo ho, jak ho ta odpověď zabolela. Proč by ho mělo mrzet, že musí zklamat tuhle neznámou dívku, navíc o dobrou polovinu mladší, než je on sám?

„Je mi líto, slečno Abendová,“ zavrtěl hlavou. „Ale kdybyste mi mohla napsat svou adresu a telefonní číslo, slibuju, že kdyby něco přišlo, dám vám vědět. Ozvu se vám obratem.“

V tu chvíli se v jejím rozpoložení něco změnilo. Najednou se na něj dívala, jako by nesrozumitelným jazykem mluvil on. „Máte moje slovo... pokud adresa uvedená v téhle závěti, Clemen... slečno Abendová,“ blekotal Spurlock, „pokud už tahle adresa na Upper West Side neplatí, máte nějakou jinou, kde bych vás zastihl?“

„Cože?“

„Jestli tahle adresa... jestli máte nějakou aktuálnější... ať tak či onak, slečno Abendová, slibuju vám...“ soukal ze sebe Spurlock a snažil se zaplašit neodbytný dojem, že mluví jen sám k sobě.

„Clementine Abendová...“ řekla pomalu dívka a pak se odmlčela.

„Ano, Clementine, kdybych směl,“ pokračoval Spurlock, sám vyděšený naléhavostí, s jakou k ní hovoří, „potřeboval bych jen...“ Vytáhl z kapsy propisku, a protože si uvědomil, že nemá papír, začal si její jméno psát na dlaň. „Clementine — Abendová,“ hláskoval pomalu při psaní. Jenže dívka najednou zamumlala, že už musí jít, došla od baru ke svému stolku pod Noemovou archou, jedním svižným pohybem si hodila batoh na rameno a zmizela na ulici. Pronikavé skleněné oko se střetlo se Spurlockovým pohledem, jako by se vrána ptala: „Tak co teď, otče?“

To bylo před třemi týdny. Ještě několik dní po tom setkání uvažoval, zda se Clementine Abendová znovu objeví, aby se zeptala, jestli jí k němu někdo něco neposlal.

Ke mně, pomyslel si Spurlock.

Abendová, říkal si v duchu. To jméno mu vůbec nebylo povědomé.

Prošel záznamy ve farní matrice a žádného Abenda ani Abendovou tam nenašel. Dokonce v kostelní návštěvní knize nalistoval den, kdy se před třemi lety konal pohřeb Jessiky Burkeové. *Abend. Abendová.* Zase nic, a přitom měl vždycky tak dobrou paměť na jména i obličeje, ať už lidí z farnosti, nebo návštěvníků zvenčí. Pokud by opravdu něco přišlo, jak tu dívku najde? Nezbylo mu po ní vůbec nic. Bude prostě muset čekat, až se znovu objeví, ale vypadalo to, jako by se po ní slehla zem. Ten neklid, který se ho zmocňoval — vyvolával ho pohled na jeho vlastní jméno napsané cizí rukou uprostřed nerozluštitelného textu? Nebo pramenil, jak se začínal obávat, z něčeho úplně jiného — z obavy, že její tvář už nikdy neuvidí?

Uběhly tři nepříjemné týdny. Dívka se neobjevila a poštou nic nepřišlo. Až dneska. Spurlock zamrkal a snažil se neusnout. Pokud má tohle být spánek, pak o něj nestojí. Byl prokřehlý a ztuhlý, způsobila to ta strašná tíha, která na něj dopadala, jako by si na něm chtěla ustlat. Kdyby ji tak mohl prostě setřást, vstát z pryčny a dokázat, že to žádná tíha není. Mohl by se dohrabat do farní kanceláře, dojít ke svému stolu a přesvědčit se, že ten balíček, co na něm leží, je pořád jen obyčejný balíček, kterým byl až do chvíle, kdy Spurlock bezmyšlenkovitě roztrhl slepený spoj obálky. Bylo to jen další psaní v každodenní záplavě pošty, obyčejná korespondence, jaká přicházela od účetních, daňových poradců, auditorů a diecézních úředníků. Paní Nickersonová na každý dopis bouchla razítko s datem přijetí a zastrčila ho do přihrádky se jménem příslušné osoby nebo farní rady. Co na tom, že tuhle lesklou žebrovanou obálku se známkou z ciziny nemohla nikam zastrčit, protože na ní bylo pečlivě, velkými tiskacími písmeny napsáno DŮVĚRNÉ? Kdyby ji otevřel znovu, uviděl by uvnitř jen štos popsaných průklepových papírů, lehkých jako pápěří. Možná by zjistil, že je ve skutečnosti nepřečetl na jeden zátah, až mu přitom ztuhlo celé tělo. Zjistil by, že to jsou jen cáry snů, které setřásl a odhodil, že ten hlas, který se ze stránek linul, je pro něj už zase cizí. Ten trpělivý, zaujatý, vzrušený hlas, zakalený a naléhavý jako hrot vrtačky, který proniká skalní stěnou.

Otče, nejspíš si mě nebudete pamatovat. Jmenuji se Daniel Abend.

Ze zasnění ho probral výkřik. Vykřikl on sám, nebo některý z nocležníků? V temnotě, která kolem něj vířila, se snažil na něco zaměřit pohled, na cokoli, ale ve zvláštní, absolutní černotě, do níž se skleněné vitráže v noci propadaly, žádnou oporu nenašel. Tabulky skla byly stejně prosté